

Драги седмаци,

Ево још једне нове лекције са којом завршавамо област „ Наслеђивање и еволуција“.

Лекција се зове „ Наслеђивање пола и наследне болести“.

Задаци : -преписати текст лекције који следи испод и нацртати уоквирене шеме;

-научити лекцију из уџбеника(стр.38-43);

- погледати час на РТС 3 каналу(биће вам јасније)

Домаћи задатак:- одговорити на питања на страни 45.

ВЕОМА ВАЖНО ОБАВЕШТЕЊЕ!

Група А следеће недеље у петак(9.10.2020.) ради тест из обрађене области.

Група Б ради тест у петак(16.10.2020.)

НАСЛЕЂИВАЊЕ ПОЛА И НАСЛЕДНЕ БОЛЕСТИ**Људски кариограм**

Кариограм- парови хомологих хромозома поређани по величини и облику.

Кариограм телесних ћелија:**А) Код жена**

$2n = 22$ пара телесних хромозома+ **XX** или (44+XX)

Б) Код мушкараца:

$2n = 22$ пара телесних хромозома + **XY** или (44 +XY)

-**Телесни хромозоми** – носе гене који одређују изглед, грађу и функционисање тела

-**X-** женски полни хромозом- одређује женски пол

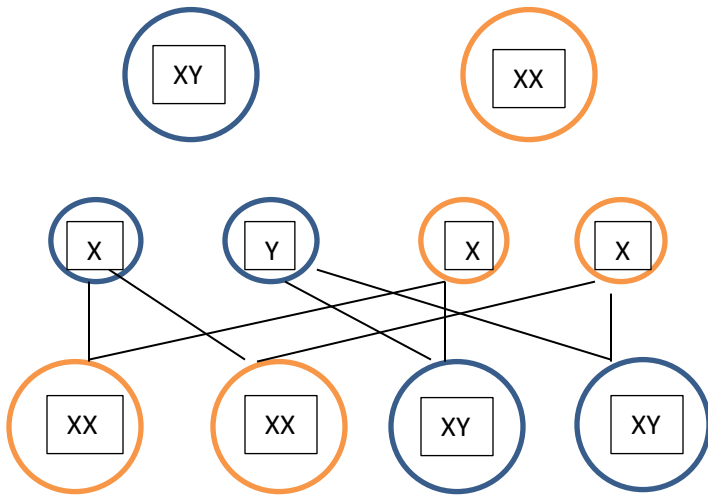
-**Y-** мушки полни хромозом – одређује мушки пол

--Полне ћелије које настају у мејози имају упола мањи број хромозома(n).

Јајна ћелија: $n= 23$ (22 телесна хромозома + X)

Сперматозоид: $n= 23$ (22 телесна хромозома+ X или 22 телесна хромозома +Y)

Шема наслеђивања пола:

девојчица   девојчица   дечак   дечак

ГРЕШКЕ У ГЕНЕТСКОМ МАТЕРИЈАЛУ- узрокују болести, поремећаје , недостатке

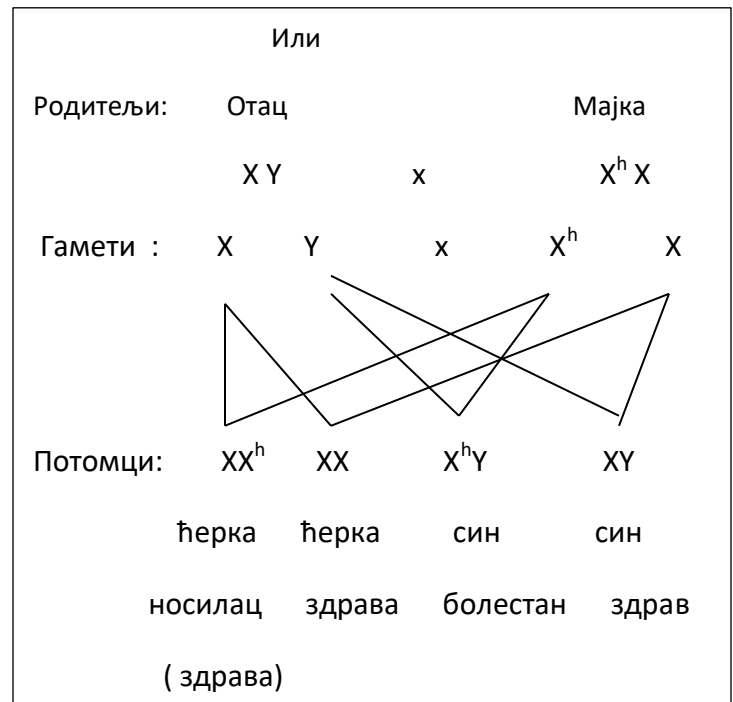
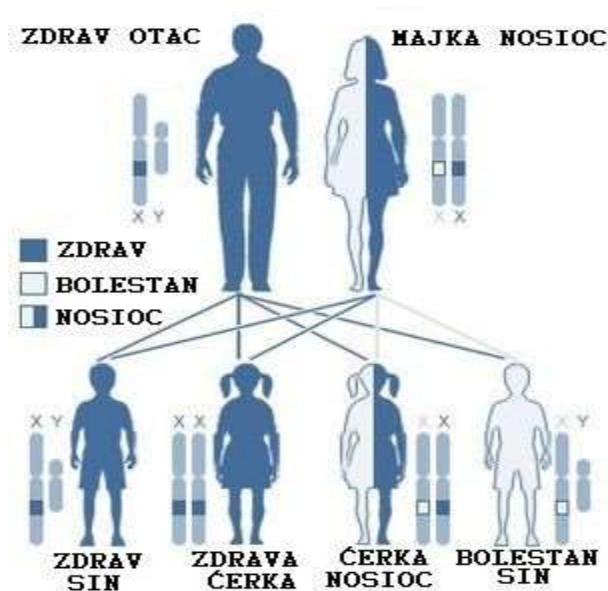
Могу се десити:- **на генима**(грешка у преписивању гена при дупликацији ДНК)

-у **хромозомима**(грешке у мејози; вишак или мањак хромозома или њихових делова).

-Даунов синдром: $2n = 47$ (грешка у 21.пару- има три , а не два хромозома).

-Слепљени прсти(синдактилија)-алели на телесним хромозомима

-Хемофилија(немогућност згрушавања крви)-узрокује је рецесиван алел на X хромозому;испољва се само ако су оба алела за хемофилију рецесивна..

Наследне особине и утицај средине

-Дијабетес(шећерна болест)- наследна склоност + нездрав начин живота

-Шизофренија(душевна болест)-наследна склоност + учестали стрес

Поздрав,

Наставница Биљана.